

Viktigare lagar & förordningar

Inför årsskiftet 2003/2004

Innehållsförteckning

Några siffror om lagar och förordningar	6
Information om svensk lagstiftning	6
Justitiedepartementet	7
Ändringar i polisdatalagen m.m.	7
Tredimensionell fastighetsindelning	7
Redovisning av könsfördelningar i företagsledningen	7
Överflyttning av vissa ärenden till Patent- och registreringsverket	8
Nya regler om skadegörelse	8
Ändringar i kriminalvårdslagstiftningen	8
Utrikesdepartementet	10
Försvarsdepartementet	11
Lag (2003:778) om skydd mot olyckor	11
Lag (2003:779) om ändring i sekretesslagen	11
Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor	12
Socialdepartementet	13
Höjd åldersgräns för tandläkare och tandhygienister	13
Tandvård	13
Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs	14
Bostadsbidrag	14
Slopande av den nedre åldersgränsen för rätt till pensionsgrundande inkomst	14
Personuppgifter inom socialförsäkringens administration	14
Riksnormen för beräkning av socialbidrag höjs	15
Finansdepartementet	16
Skatteverket blir ny myndighet för hela skatteområdet	16
Skatteregler för insatsemittelat kapital	16
Skatteregler för värdering av lager av finansiella instrument	16

Utgifter för reparation och underhåll av näringsfastigheter får dras av omedelbart	17
Nya regler för momsfakturer och för arkivering av räkenskapsinformation	17
Fastighetstaxering och beskattning av tredimensionellt avgränsade fastigheter	17
Skattereduktion för vissa miljöförbättrande installationer i småhus	18
Utökade möjligheter till uppskov med beskattningen av kapitalvinsten vid bostadsbyte	18
Dämpningsregel för uttag av fastighetsskatt	18
Slopad arvsbeskattning mellan makar och sambor	18
Skattelättnader för småföretagare	19
Arvs- och gåvobeskattningen vid generationsskiften i företag	19
Svensk-danskt skatteavtal underlättar för Öresundspendlare	19
Ändrade regler för CFC-beskattning (Controlled Foreign Company)	19
Ändrade regler för företrädaransvar	20
Skärpta regler för avdrag för pensionskostnader	20
Skärpta regler för skatteförmån av lånedator	20
Grön skatteväxling	20
Uppräkningen av skiktgränserna för statlig skatt temporärt lägre	21
Privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror	21
Vindkraftsbonusen	21
Försäkringsbolagens kapitalkrav skärps	21
Förbättrade statliga kreditgarantier för bostadsbyggande	22
Utjämnning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade	22
Utbildningsdepartementet	23
Etikprövning av forskning som avser människor	23
Valideringsdelegationen	23
Ränta på studielån	24
Sammanläggning av studielån	24
Jordbruksdepartementet	25
Ny djurskyddsmyndighet	25

Kulturdepartementet	26
Höjd TV-avgift	26
Tillsynsansvaret för statens konst	26
Miljödepartementet.....	27
Skärpta avgaskrav för nya motorcyklar	27
Förbättrad vattenmiljö	27
Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt	27
Utsläppsgränsvärden och farliga ämnen m.m.	28
Näringsdepartementet	29
Arbetsmarknadspolitiska program	29
Anställningsstöd	29
Stöd till utbildning av anställda	29
Flyttning av fordon	30

Några siffror om lagar och förordningar

Antalet gällande lagar uppgår för närvarande till ca 1 200 och förordningar, tillkännagivanden m.m., till 2 200.

Under år 2003 beräknas ca 1 225 författningar bli publicerade i SFS. Av dessa är ca 37 nya lagar och 90 nya förordningar. I övrigt är de publicerade författningarna ändrings- eller upphävandeförfattningar.

Departementssekreterare Elisabeth Bodéus
Granskningsenheten, Justitiedepartementet
Tfn 08-405 48 44

Information om svensk lagstiftning

Lagrummet är en webbportal till det offentliga rättsinformationssystemet och innehåller bl.a. lagar, förordningar och rättspraxis.

Adress: www.lagrummet.gov.se

Rixlex är en databas som finns tillgänglig via riksdagens webbplats och som innehåller dokument från flera år tillbaka. Där finns bl.a. författningar i fulltext, propositioner, motioner, utskottsbetänkanden och snabbprotokoll.

Adress: www.riksdagen.se/debatt

SverigeDirekt innehåller information om och länkar till all offentlig verksamhet. Med hjälp av en sökmotor kan man söka på alla webbplatser inom det offentliga Sverige.

Adress: www.sverigedirekt.se

Regeringskansliets webbplats: www.regeringen.se

Sveriges riksdags webbplats: www.riksdagen.se

Justitiedepartementet

Pressekreterare Linda Romanus (hos Thomas Bodström)

Tfn 08-405 47 22

Pressekreterare Camila Buzaglo (hos Mona Sahlin)

Tfn 08-405 36 02

Pressekreterare Dan Svanell (hos Pär Nuder)

Tfn 08-405 40 02

Ändringar i polisdatalagen m.m.

Två bestämmelser i polisdatalagen och lagens övergångsbestämmelser ändras den 1 januari 2004. Övergångstiden under vilken register i polisens verksamhet får föras med stöd av Datainspektionens tillstånd förlängs till utgången av år 2005. Vidare är polisdatalagen även tillämplig i polisverksamhet vid Ekobrottsmyndigheten.

Tredimensionell fastighetsindelning

Den 1 januari börjar nya regler om s.k. tredimensionell fastighetsindelning att gälla. Tredimensionell fastighetsindelning innebär att det blir möjligt att avgränsa en fastighet i höjd- och djupled; fastigheten behöver alltså inte omfatta någon del av markytan. Med de nya reglerna blir det bland annat lättare att bygga bostäder ovanpå kommersiella byggnader.

Redovisning av könsfördelningar i företagsledningen

De nya bestämmelserna innebär att företagen i årsredovisningen ska lämna uppgift om fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöter, verkställande direktör och andra personer i företagets ledning. Företag som har högst tio anställda undantas från redovisningskravet.

Överflyttning av vissa ärenden till Patent- och registreringsverket

Den 1 januari träder nya bestämmelser i kraft som innebär att handläggningen av vissa ärenden flyttas från tingsrätten och länsstyrelsen till Patent- och registreringsverket. Bland annat flyttas från tingsrätten vissa ärenden om likvidation av ekonomiska föreningar och bostadsrättsföreningar.

Nya regler om skadegörelse

Den 1 januari 2004 skärps den straffrättsliga lagstiftningen om skadegörelse. Syftet är att ytterligare förebygga och bekämpa klotter och annan skadegörelse.

Enligt den nya lagstiftningen får polisen möjlighet att kroppsvisitera personer för att söka efter föremål som kan användas som hjälpmedel vid brott som innefattar skada på egendom. För att polisen ska få kroppsvisitera någon krävs att det finns särskild anledning att anta att han eller hon bär ett sådant föremål med sig. Dessutom krävs att omständigheterna ger uppenbar anledning att befara att föremålet kommer att användas för att skada egendom. Ett exempel på när kroppsvisitation kan ske är när en person, som är känd av polisen för att tidigare ha förekommit i sammanhang där klotterbrott begåtts, observeras i en typisk klottermiljö med en ryggsäck som kan innehålla klotterutrustning.

Straffmaximum för skadegörelse av normalgraden höjs från fängelse i sex månader till fängelse i ett år. Straffskalorna för mindre allvarlig skadegörelse, s.k. åverkan, och för grov skadegörelse behålls oförändrade.

Försök till skadegörelse kriminaliseras. Däremot kriminaliseras inte försök till mindre allvarlig skadegörelse, s.k. åverkan.

Ändringar i kriminalvårdslagstiftningen

Den 1 februari 2004 träder ett antal ändringar i kriminalvårdslagstiftningen i kraft. Ändringarna innebär att kriminalvården får utvidgade möjligheter att kontrollera personer som har tillträde till kriminalvårdsanstalter och häkten. Enligt de nya bestämmelserna ges Kriminalvårdsstyrelsen rätt att besluta om att samtliga personer som passerar in i en viss sluten anstalt eller

ett visst häkte ska kroppsvisiteras (allmän inpasseringskontroll). Kriminalvårdspersonal och andra som av annan anledning har tillträde till anstalten eller häktet ska omfattas av kontrollen. Syftet med kontrollen ska vara att söka efter otillåtna föremål. Skriftliga meddelanden får inte granskas. Om det finns särskilda skäl för det ska undantag från den allmänna inpasseringskontrollen kunna medges i enskilda fall.

Utrikesdepartementet

Pressekreterare Anders Hagquist (hos Laila Freivalds)

Tfn 08-405 56 81

Pressekreterare John Zanchi (hos Carin Jämtin)

Tfn 08-405 55 50

Pressekreterare Odd Guteland (hos Barbro Holmberg)

Tfn 08-405 10 00

Förvarsdepartementet

Pressekreterare Anna Birgersson (hos Leni Björklund)

Tfn 08-405 25 15

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor

Detta är en ny lag som ersätter räddningstjänstlagen (1986:1102). Lagen innehåller bestämmelser om de åtgärder som stat och kommun ska vidta till skydd mot olyckor. Bland annat betonas kommunernas förebyggande verksamhet. Lagen innehåller också bestämmelser om de förebyggande åtgärder som enskilda ska vidta. Jämfört med räddningstjänstlagen innehåller den nya lagen ett antal nyheter. Exempelvis anges övergripande nationella mål, som ska kompletteras med verksamhetsmål och handlingsprogram. Kommunerna får en ökad möjlighet till lokal anpassning av organisation och dimensionering av verksamheten. Brandsynen ersätts av en ny ordning och kommunerna blir skyldiga se till att en olycka som föranlett en räddningsinsats blir undersökt. Dessutom innebär lagen vissa förändringar då det gäller sotningsverksamheten. Kommunen ska även i fortsättningen ha ansvaret för att rengöring (sotning) och brandskyddskontroll utförs, men kommunen får tillåta att en enskild fastighetsägare själv utför eller låter annan utföra sotning på den egna fastigheten, om detta kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Lagens krav på sotning och kontroll av imkanaler omfattar endast imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen. Imkanaler i bostadskök och liknande utrymmen omfattas inte.

Lag (2003:779) om ändring i sekretesslagen

En ny bestämmelse införs i 9 kap. sekretesslagen (1980:100). Syftet är att skydda uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden som räddningstjänstpersonalen kan komma i kontakt med vid vissa åtgärder som företas enligt lagen om skydd mot olyckor. Bestämmelsen omfattar personal både i den kommunala och i den statliga räddningstjänstorganisationen och gäller vid utförandet av räddningsinsatser, då kommunen undersöker olyckor som föranlett räddningsinsatser och vid tillsyn.

Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor

Förordningen ersätter räddningstjänstförordningen (1986:1107). Den innehåller bestämmelser som kompletterar lagen om skydd mot olyckor.

Samtliga författningar ovan träder i kraft den 1 januari 2004. För lagen och förordningen om skydd mot olyckor finns vissa övergångsbestämmelser.

Socialdepartementet

Pressekreterare Refik Sener (hos Lars Engkvist)

Tfn 08-405 33 72

Pressekreterare Eva Franchell (hos Berit Andnor)

Tfn 08-405 52 25

Pressekreterare Kicki Mäler (hos Morgan Johansson)

Tfn 08-405 14 35

Höjd åldersgräns för tandläkare och tandhygienister

Åldersgränsen har från den 1 juli 2003 höjts från 67 år till 70 år för offentlig ersättning till tandläkare och tandhygienister. Efter individuell prövning ska det även vara möjligt att arbeta vidare inom tandvårdsförsäkringen efter att man fyllt 70 år. Riksförsäkringsverket får pröva undantag från åldersgränsen. Riksförsäkringsverket bör samråda med Socialstyrelsen och landstingen när en prövning görs. Möjlighet att arbeta efter att man fyllt 70 år ska finnas när vården som bedrivs är av god kvalitet. Beslut om undantag från åldersgränsen ska tidsbestämmas eftersom förhållandena kan ändras. Riksförsäkringsverkets beslut ska kunna överklagas till förvaltningsdomstol.

Tandvård

Från och med den 1 januari 2004 skall landstingens ersättning till privata vårdgivare för nödvändig tandvård och tandvård som är ett led i en sjukdomsbehandling följa folktandvårdens taxa, om inte landstinget och vårdgivaren kommer överens om något annat. En liknande regel införs vid tillämpningen av reglerna om högkostnadsskydd för personer som är 65 år eller äldre. Den tandvårdsersättning som försäkringskassan betalar ut skall högst motsvara folktandvårdens pris. Vidare införs vissa regler om i vilka fall implantat omfattas av högkostnadsskyddet.

Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs

Grundnivån i föräldraförsäkringen höjs till 180 kronor per dag från och med år 2004. Höjningen gäller belopp som betalas ut under sammanlagt högst 390 dagar till föräldrar som har låg eller ingen inkomst alls.

Bostadsbidrag

Det så kallade förlåtandeintervallet inom bostadsbidraget höjs från 200 kronor till 1 200 kronor. Förlåtandeintervallet är det belopp som varken betalas ut eller betalas tillbaka när det slutliga bostadsbidraget fastställs för det aktuella året. Det innebär att betydligt färre bidragstagare kommer att få återbetalningskrav eller få tilläggsbelopp utbetalade. Regeländringen gäller från och med år 2004.

Slopande av den nedre åldersgränsen för rätt till pensionsgrundande inkomst

Den nedre åldersgränsen på 16 år för rätt till pensionsgrundande inkomst tas bort för dem som omfattas av det reformerade ålderspensionssystemet. Ändringen ska gälla från och med intjänandeåret 1999 och träder i kraft från och med år 2004.

Personuppgifter inom socialförsäkrings administration

Lagen om behandling av personuppgifter inom socialförsäkrings administration innehåller regler om skydd för integriteten vid behandling av personuppgifter inom de myndigheter som administrerar socialförsäkringen. Det gäller Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna och Premiensionsmyndigheten. Bland annat anges i lagen för vilka ändamål personuppgifter får behandlas, hur sökning får ske, hur uppgifter får lämnas ut till andra organ och hur de registrerade ska informeras. Lagen trädde i kraft den 1 december 2003.

Riksnormen för beräkning av socialbidrag höjs

Riksnormen höjs från den 1 januari 2004. Den har för en ensamstående person fastställts till 3 370 kronor per månad och för sammanboende till 5 640 kronor, vilket är en höjning med 3,5 procent respektive 3,4 procent jämfört med riksnormen för år 2003. Vidare har nivåerna för barn och ungdomar i olika åldersgrupper höjts.

Finansdepartementet

Pressekreterare Eva Rosengren (hos Bosse Ringholm)

Tfn 08-405 16 25

Pressekreterare Anette Törnqvist (hos Gunnar Lund)

Tfn 08-405 14 86

Pressekreterare Ulrika Borg (hos Lars-Erik Lövdén)

Tfn 08-405 15 99

Skatteverket blir ny myndighet för hela skatteområdet

En ny myndighet, Skatteverket, ska ersätta Riksskatteverket och de nuvarande tio skattemyndigheterna. Myndigheten kommer att ha skattekontor i olika regioner och huvudkontoret kommer att ligga kvar i Solna. Syftet med omorganisationen är att utnyttja befintliga resurser mer effektivt och få en enhetligare och mer likformig rättstillämpning.

Skatteregler för insatsemitterat kapital

Kooperativa ekonomiska föreningar ska dra av utdelning på insatser medlemmarna fått genom insatsemission. Avdrag ska även göras för den del av det emitterade kapitalet som betalas till medlemmen vid dennes utträde ur föreningen. Medlemmen ska beskattas för det emitterade kapitalet först när han/hon avgår som medlem eller om/när föreningen likvideras. Syftet med förslaget är att förbättra de kooperativa ekonomiska föreningarnas möjligheter till självfinansiering.

Skatteregler för värdering av lager av finansiella instrument

Som en följd av nya regler för redovisning av finansiella instrument ska skattereglerna för värdering av lager av finansiella instrument vara frikoppade från bokföringen. Den skattskyldige får välja att ta upp ett lager av finansiella instrument antingen till det verkliga värdet eller till det samlade

anskaffningsvärdet. Ändringen syftar även till att minska vissa möjligheter till önskad skatteplanering.

Utgifter för reparation och underhåll av näringsfastigheter får dras av omedelbart

Den skattskyldige får en valmöjlighet att dra av utgifter för reparation och underhåll av byggnader och markanläggningar omedelbart, även om utgifterna fördelats på flera år i räkenskaperna. Beträffande byggnader kommer avdragsmöjligheten även att gälla för utgifter som omfattas av det s.k. utvidgade reparationsavdraget, förutsatt att det handlar om normala ändringsarbeten.

Nya regler för momsfakturer och för arkivering av räkenskapsinformation

De nya reglerna är en följd av ett EG-direktiv som syftar till att förenkla, modernisera och harmonisera fakturering av moms. Reglerna fastställer att det är säljaren som är skyldig att utfärda fakturer och tillåter att en tredje person, eller under vissa förutsättningar köparen, får utföra uppgiften att utfärda faktura för säljarens räkning. Vidare anges vilka uppgifter som fakturan ska innehålla. Reglerna fastställer även för vilka transaktioner fakturer ska utfärdas, tillåter att förenklade fakturer får utfärdas i vissa fall och anger att elektronisk fakturering är tillåten. En samlingsfaktura tillåts för flera särskilda leveranser av varor eller tillhandahållanden av tjänster. Reglerna anger även hur arkivering av fakturer, och annan räkenskapsinformation, ska ske och förutsättningarna för arkivering utanför Sverige.

Fastighetstaxering och beskattning av tredimensionellt avgränsade fastigheter

Enligt tidigare beslut om att fastigheter kan avgränsas både horisontellt och vertikalt kan bostäder byggas ovanpå befintliga kommersiella byggnader. Nya regler för fastighetstaxering innebär att de nya fastigheterna kan åsättas ett taxeringsvärde och beskattningen av dessa nya slag av fastigheter träder ikraft vid årsskiftet.

Skattereduktion för vissa miljöförbättrande installationer i småhus

En husägare får en skattereduktion vid installation av ett bibränsleeldat uppvärmningssystem i ett nyproducerad småhus eller vid installation av energieffektiva fönster i ett befintligt småhus. Även ett privatbostadsföretag ska kunna få skattereduktion för installation av energieffektiva fönster. En förutsättning är att installationen görs i en permanentbostad. Skattereduktionen är begränsad till maximalt 15 000 kr för installation av bibränsleeldade uppvärmningssystem och till maximalt 10 000 kr för installation av energieffektiva fönster.

Skattereduktionen gäller installationer som påbörjas tidigast den 1 januari 2004 och avslutas senast den 31 december 2006.

Utökade möjligheter till uppskov med beskattningen av kapitalvinsten vid bostadsbyte

Uppskov med beskattning ska även gälla den som flyttar till en nyproducerad bostadsrätt (ersättningsbostad) i ett s.k. oäkta bostadsföretag. Dessa likställs med äkta bostadsföretag under den tid när uppskovsreglerna tillämpas.

Dämpningsregel för uttag av fastighetsskatt

Om taxeringsvärdet på ett småhus, ett hyreshus (bostadsdelen) eller ett småhus med tillhörande mark på en lantbruksenhet höjs vid en fastighetstaxering, ska inte höjningen slå igenom direkt på uttaget av fastighetsskatt. Höjningen ska istället fördelas lika mellan de år som återstår fram till nästa allmänna eller förenklade fastighetstaxering. Reglerna ska tillämpas från 2004 års taxering för småhus, från 2005 års taxering för hyreshus och från 2006 års taxering för lantbruk.

Slopas arvsbeskattning mellan makar och sambor

Arvsbeskattningen mellan makar och sambor slopas. Syftet är att stärka den efterlevandes ställning. Ändringen sker mot bakgrund av de senaste årens stigande marknadsvärden och därmed höjda taxeringsvärden på småhus som har lett till att uttaget av arvsskatt ökat markant. Den efterlevande ska inte behöva sälja sin bostad för att kunna betala arvsskatten.

Skattelättnader för småföretagare

3:12-reglerna bestämmer hur mycket en ägare till ett fåmansföretag kan ta ut som kapitalbeskattad inkomst med en skattesats på 30 procent och hur mycket som ska beskattas som löneinkomst med en skattesats upp till 58 procent. Ett första steg i att reformera reglerna tas 2004 då den s.k. klyvningsräntan höjs med 2 procentenheter. Detta innebär att den andel som en ägare till ett fåmansbolag kan ta ut som kapitalbeskattad inkomst ökar. Reglerna blir på så vis mer förmånliga eftersom skattesatsen på kapital är lägre än skattesatsen på löneinkomst.

Arvs- och gåvobeskattningen vid generationsskiften i företag

De s.k. lättnadsreglerna för värderingen av företagstillgångar vid arvs- och gåvobeskattningen utvidgas. Det sker genom att successiva gåvor ska godtas och att gåvotagaren ska kunna lämna ersättning till givaren utan att gå miste om skattelättnaden. Karenstiden i lättnadsreglerna förkortas samtidigt från fem till tre år. Lättnaderna syftar till att underlätta generationsskiften i onoterade företag.

Svensk-danskt skatteavtal underlättar för Öresundspendlare

Avtalet innebär att löneinkomster ska beskattas i arbetslandet. Arbetslandet ska i sin tur betala ett utjämningsbelopp till hemvistlandet för att kompensera för skattebortfallet för kommuner och landsting. Pendlare som delvis arbetar hemma ska beskattas i det huvudsakliga arbetslandet. Avdrag för pendlare och arbetstagare som flyttar mellan länderna ska medges för inbetalningar till pensionsförsäkringar i det andra landet. Kostnadsavdrag för resor över Öresundsbron ska medges även i Danmark.

Ändrade regler för CFC-beskattning (Controlled Foreign Company)

Syftet med CFC-reglerna är att förhindra eller försvåra skatteplaneringsåtgärder genom transaktioner med lågbeskattade utländska företag som leder till att den svenska skattebasen urholkas. De lågbeskattade inkomsterna ska beskattas i inkomstslaget näringsverksamhet. Avräkning mot den svenska skatten ges för utländsk skatt.

Ändrade regler för företrädaransvar

Företrädaransvar innebär att en företrädare, exempelvis en VD eller en styrelseledamot, för en juridisk person, t.ex. ett aktiebolag, blir ansvarig för bolagets skatte- och avgiftsskulder. De ändrade reglerna innebär att detta gäller endast i de fall företrädaren har handlat uppsåtligt eller grovt oaktsamt. Bevisbördan flyttas över på det allmänna. Beslutsfattandet i dessa mål flyttas från allmän domstol till allmän förvaltningsdomstol.

Skärpta regler för avdrag för pensionskostnader

Den skatterättsliga regleringen har stor betydelse för pensionsavtalens ramar. De skattemässiga begränsningsreglerna har dock varit möjliga att kringgå genom att överflytta ansvaret för pensionsutfästelsen på någon annan. Genom att betala ersättning till den som tar över ansvaret för pensionsutfästelsen har ett kostnadsavdrag kunna göras utan några gränser. Denna avdragsrätt begränsas nu. Syftet med skärpningen är att motverka omfattande skatteplanering och att säkerställa kravet på att det ska finnas ett egentligt pensionssyfte för att en pensionsavsättning ska gynnas skattemässigt.

Skärpta regler för skatteförmån av lånedator

Den som har en lånedator via sin arbetsgivare får inte byta ut denna förmån mot kontant ersättning med mer än 10 000 kr. Anställda som har godkänt att deras lön sänks genom ett s.k. bruttolöneavdrag kan alltså göra en sådan lönesänkning med upp till 10 000 kr under ett år utan skattekonsekvenser. Görs bruttolöneavdrag med ett högre belopp är inte förmånen skattefria. Syftet med skärpningen är att begränsa möjligheterna att använda mycket dyrbara datorutrustningar som skattefria lånedatorer.

Grön skatteväxling

En grön skatteväxling innebär högre skatter på miljöpåverkande verksamheter och lägre skatter på arbete. För 2004 genomförs en grön skatteväxling motsvarande 2 miljarder kronor. Från den 1 januari 2004:

- höjs koldioxidskatten med 18 procent för hushåll och servicesektorn

- höjs elskatten med 1 öre/kWh för hushåll och servicesektorn
- höjs dieselskatten med 10 öre/liter
- höjs skatten på bekämpningsmedel med 10 kr/kg
- sänks den allmänna löneavgiften med 0,12 procentenheter för företag och enskilda näringsidkare
- Alla fysiska personer som har en beskattningsbar förvärvsinkomst nästa år får 200 kronor i skattereduktion

Uppräkningen av skiktgränserna för statlig skatt temporärt lägre

Uppräkningen av skiktgränserna för att betala statlig skatt begränsas inför inkomståret 2004 till konsumentprisindex + 1 procentenhet istället för + 2 procentenheter. Detta innebär att ca 40 000 fler personer hamnar över skiktgränsen och får betala statlig skatt från och med 2004.

Privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror

Sveriges undantag från de allmänna EG-reglerna för privatinförsel av alkoholdrycker och tobaksvaror upphör den 1 januari 2004. En privatperson kan efter detta datum ta med sig alkoholdrycker och tobaksvaror som är avsedda för eget bruk från ett annat EU-land utan att någon ytterligare punktskatt tas ut i Sverige. Införsel för kommersiella ändamål ska däremot beskattas i Sverige.

Vindkraftsbonusen

Det nuvarande avdraget för energiskatten på vindkraft börjar trappas av nästa år och kommer att få göras med 17 öre per kWh för landbaserad vindkraft och med 12 öre per kWh för havsbaserad. Vidare införs en begränsning så att avdraget upphör när gränsen 20 000 timmars drift under fullt utnyttjande uppnås.

Försäkringsbolagens kapitalkrav skärps

Solvensreglerna bestämmer den lägsta nivån för det buffertkapital som försäkringsbolagen måste ha. Från årsskiftet höjs minimibeloppen för den kapitalbas försäkringsbolagen måste ha. Samtidigt ges ökade befogenheter till

tillsynsmyndigheten. Syftet med skärpningen är att stärka försäkringstagar-
nas skydd.

Förbättrade statliga kreditgarantier för bostadsbyggande

Kreditgarantins storlek ska bestämmas med utgångspunkt från marknadsvärdet för ett objekt och kunna lämnas upp till 90 procent av marknadsvärdet, dock maximalt till 2 miljoner kronor per lägenhet. I de fall marknadsvärdet är lägre än nuvarande schablonbelopp kan schablonbeloppen användas istället för marknadsvärdet. Regeländringen är tidsbegränsad och gäller till utgången av 2006. Syftet med förbättrade garantier är att komma till rätta med bostadsbristen i vissa delar av landet.

Utjämnning av kostnader för stöd och service till vissa funktionshindrade

Ett kostnadsutjämnningssystem för verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) införs från den 1 mars 2004. För varje kommun ska en standardkostnad beräknas och beroende på om den överstiger eller understiger standardkostnaden i landet utgår bidrag eller avgift från staten. Syftet med systemet är att utjämna de kostnadsskillnader som finns i landet för denna verksamhet.

Utbildningsdepartementet

Pressekreterare Håkan Carlsson (hos Thomas Östros)

Tfn 08-405 18 89

Pressekreterare Erika Ullberg (hos Lena Hallengren)

Tfn 08-405 28 15

Etikprövning av forskning som avser människor

Från och med den 1 januari 2004 träder lagen (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor i kraft. I lagen finns bestämmelser om etikprövning av forskning som avser människor och biologiskt material från människor samt bestämmelser om hur etikprövningen skall organiseras. Samtidigt träder flera förordningar i kraft med anknytning till lagen. I förordningen (2003:615) om etikprövning av forskning som avser människor finns bestämmelser om geografiskt upptagningsområde för de regionala etikprövningsnämnderna. Där finns även bestämmelser om handläggningstider samt ansökningsavgifter.

För etikprövningen skall det finnas sex regionala etikprövningsnämnder med placering i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala. Inom varje nämnd finns det två eller flera avdelningar. Ytterligare bestämmelser om deras organisation finns i förordningen (2003:616) med instruktion för regionala etikprövningsnämnder.

De regionala etikprövningsnämndernas beslut kan överklagas till Centrala etikprövningsnämnden, vars organisation framgår av förordningen (2003:617) med instruktion för Centrala etikprövningsnämnden. Nämnden skall ha sitt kansli vid Vetenskapsrådet.

Valideringsdelegationen

Den 1 januari 2004 börjar Valideringsdelegationen sitt arbete. Delegationens uppgifter är bl.a. att främja kvalitet, bedriva och stödja utveckling av metoder och verksamhetsformer samt informera när det gäller validering av vuxnas kunskaper och kompetens. Dessutom skall delegationen föreslå åt-

gärder som säkerställer en verksamhet med validering. Arbetet skall pågå fram till utgången av år 2007.

Valideringsdelegationens uppgifter regleras i förordningen (2003:1096) med instruktion för Valideringsdelegationen.

Ränta på studielån

Den ränta som skall betalas på studielån under år 2004 skall vara 3,1 procent. År 2003 var räntan 3,2 procent. Räntan betalas på sådana lån som har tagits efter år 1988.

Sammanläggning av studielån

Vid årsskiftet ändras studiestödslagen för att möjliggöra en snabbare sammanläggning av äldre och nya studielån. Den återbetalningsskyldige kan från den 1 januari 2004 lägga samman lånen med verkan redan från första återbetalningen. De tidigare bestämmelserna medförde ett års separata återbetalningar på äldre respektive nya lån innan sammanläggning kunde ske.

Jordbruksdepartementet

Pressekreterare Anders Teljebäck (hos Ann-Christin Nykvist)
Tfn 08-405 11 88

Ny djurskyddsmyndighet

För att förstärka djurskyddet inrättas en ny myndighet, Djurskyddsmyndigheten. Den nya myndigheten övertar det ansvar för att säkerställa ett gott djurskydd som Statens jordbruksverk och Centrala försöksdjursnämnden (CFN) har haft enligt djurskyddslagen. Djurskyddsmyndigheten kommer således att ha det övergripande myndighetsansvaret för djurskyddet, vara central tillsynsmyndighet för djurskyddstillsynen, vara huvudman för de djurförsöksetiska nämnderna och meddela föreskrifter på djurskyddsområdet. Vid myndigheten skall finnas ett djurskyddsråd, ett råd för utveckling av alternativa metoder till djurförsök samt ett råd för alternativa behandlingsmetoder. Djurskyddsmyndigheten placeras i Skara.

Kulturdepartementet

Pressekreterare Hans Ånell (hos Marita Ulvskog)
Tfn 08-405 35 43

Höjd TV-avgift

TV-avgiften höjs med 60 kronor till 1 872 kronor per år från den 1 januari 2004.

Tillsynsansvaret för statens konst

Ansvar för tillsynen av den konst som tillhör staten och som finns hos statliga myndigheter övergår från och med den 1 januari 2004 till Statens konstråd. Denna uppgift innehas idag av Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde och Moderna museet.

Miljödepartementet

Pressekreterare Johan Hasslow (hos Lena Sommestad)
Tfn 08-405 20 27

Skärpta avgaskrav för nya motorcyklar

De flesta nya motorcyklar måste uppfylla skärpta gränsvärden från och med den första juli 2004. De nya gränsvärdena innebär bland annat att utsläppen av kolväten kommer att minska med 60 procent. För trial- och enduromotorcyklar kommer avgaskraven att skärpas först från och med den första juli 2005.

Förbättrad vattenmiljö

Sverige har tidigare, tillsammans med övriga EU-länder, beslutat om en ny ram för hur vattenmiljön ska bevaras och förbättras – det så kallade ramdirektivet för vatten. Direktivet innebär en höjning av ambitionsnivån i arbetet med att förbättra vattenmiljön i Sverige.

För att genomföra direktivet behövs flera olika typer av normer för kvaliteten på miljön (miljökvalitetsnormer). Den vanligaste typen - normer om gränsvärden för föroreningar – kommer att finnas kvar. Miljöbalken har kompletterats så att regeringen nu också kan reglera andra typer av miljökvalitetsnormer. Vidare har miljöbalkens bestämmelser om åtgärdsprogram förändrats. Förutom en bättre överskådlighet innebär ändringarna att de som berörs får större möjligheter att påverka programmets innehåll. Ändringarna gör det också tydligt att myndigheterna och kommunerna har ansvar för åtgärderna som blir en följd av programmen.

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt

Regeringen har infört en ny förordning om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt. Målet med förordningen är att utöka och förbättra den lokala naturvården. Satsningen är ett led i arbetet med att uppfylla miljökvalitetssmålen. Förordningen innebär att statliga bidrag kan ges till en eller flera

kommuner för att genomföra naturvårdsprojekt. För att få bidrag ska projektet, ur ett lokalt perspektiv, bidra till att uppfylla de miljö kvalitetsmål som beslutats av riksdagen. Projektet ska också innehålla åtgärder inom till exempel områdesskydd, vård och förvaltning av områden eller arter, kunskaps spridning. Det finns bara möjlighet att få bidrag till utökade och nya satsningar på lokal naturvård. Frågor om bidrag ska prövas av länsstyrelsen.

Utsläppsgränsvärden och farliga ämnen m.m.

Bestämmelser avseende villkor om begränsningsvärden för utsläpp har införts i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Vidare har en förteckning med farliga ämnen införts i förordningen. Dessa ämnen ska beaktas vid fastställandet av utsläppsgränsvärden för luft respektive vatten. För att uppfylla kraven i MKB-direktivet (85/337/EEG) har ett nytt förfarande införts som innebär att vissa typer av verksamheter blir anmälningspliktiga samt att tillsynsmyndigheten skall göra en särskild bedömning av dessa verksamheter.

Näringsdepartementet

Pressekreterare Monica Björklund (hos Leif Pagrotsky)
Tfn 08-405 55 60

Pressekreterare Lovisa Lagerström Lantz (hos Ulrica Messing)
Tfn 08-405 36 31

Pressekreterare Åsa Gunnarsson (hos Hans Karlsson)
Tfn 08-405 12 65

Arbetsmarknadspolitiska program

Enligt 7 § lagen (2000:625) om arbetsmarknadspolitiska program gäller som huvudregel att den som tar del av ett arbetsmarknadspolitiskt program inte anses som arbetstagarare. Detta gäller dock inte om programmet gäller en anställning med anställningsstöd eller lönebidrag eller skyddat arbete; den som har en sådan anställning anses som arbetstagarare.

Lagen har per den 1 februari 2004 förtydligats. Det framgår nu klart att som arbetstagarare anses även den som har en reguljär anställning medan han eller hon är anvisad det arbetsmarknadspolitiska programmet aktivitetsgaranti och den som under en anställning tar del av insatsen särskild stödperson för introduktion och uppföljning (SIUS) enligt förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med arbetshandikapp.

Anställningsstöd

Det s.k. utökade särskilda anställningsstödet – som avsåg personer som varit arbetslösa eller som tagit del av ett arbetsmarknadspolitiskt program i minst 48 månader – har avskaffats per den 1 februari 2004.

Stöd till utbildning av anställda

Den arbetsmarknadspolitiska insatsen Stöd till utbildning av anställda har avskaffats per den 1 februari 2004.

Flyttning av fordon

Den 1 januari 2004 ändras lagen (1982:129) och förordningen (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall. I författningarna finns bestämmelser som gör det möjligt att flytta fordon som ställts upp i strid mot bestämmelser om stannande och parkering.

Genom ändringarna tydliggörs att cyklar och andra oregistrerade fordon får flyttas. När ett oregistrerat fordon har flyttats skall en upplysning om flyttningen anslås i polismyndighetens lokaler och hos den myndighet som har utfört flyttningen, oftast kommunen.

Vidare innebär ändringarna att möjligheten att flytta fordon från privat mark utökas om fordonet står uppställt där mot markägarens vilja. Enligt gällande bestämmelser kan fordon flyttas från privat mark endast om markägaren uttryckligen har förbjudit parkering eller ställt upp villkor för parkering. Ändringarna medger att registrerade fordon får flyttas från privat mark även om markägaren inte har förbjudit parkering eller ställt upp villkor. En förutsättning för att flyttning skall få ske är att markägaren har underrättat – eller i vart fall försökt underrätta – fordonets ägare om att fordonet är uppställt mot markägarens vilja.

